[2018] 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 460

ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਿਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਬਨਾਮ

ਚੌਧਰੀ ਤਿਲੋਤਮਾ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1834.)

12 ਫਰਵਰੀ, 2018

[ਰੰਜਨ ਗੋਗੋਈ ਅਤੇ ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ – ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਯੋਜਨਾ – ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ-ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਯੋਜਨਾ (ਵੀ.ਆਰ.ਐਸ.) – ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ.ਆਰ.ਐਸ. ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 22 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੁਆਰਟਰਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ – ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਲੈਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਦੁਆਰਾ 2002 ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ (33 ਸਾਲ) ਘਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ – ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੁਆਰਟਰ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਯੋਜਿਤ: 2002 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਵੈਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ – ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮਤ/ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ – ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ - 22.1.2018 ਦੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ/ਰੱਖੇ ਗਏ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲੀਜ਼ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਵਧਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ - ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ - ਇਸਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 33 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਤਿਮਾਹੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

1.1 “ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਲਈ ਸੇਲ ਸਕੀਮ, 2002” ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵੈਧ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। 2002 ਦੀ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਜਿਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੇਲ ਵਿਚਕਾਰ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 12][465- ਜੀ.ਐੱਚ; 466-ਏ]

1.2 "ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਸੇਲ ਸਕੀਮ, 2002" ਸਾਲ 2002 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ। 2002 ਦੀ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਸੀ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਯਮਤ/ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ 2002 ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਆਰਐਸਪੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ/ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲੀਜ਼ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼/ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ, ਸ਼ਾਇਦ, ਆਰਐਸਪੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਵਧਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 13][466- ਬੀ-ਡੀ]

1.3 ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ 2002 ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ 2002 ਦੀ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਅੱਜ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੰਭਵ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਐਸਪੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ। ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੇ ਅਜਿਹੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ (ਆਂ) ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ (ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 53) ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ 33 (ਤਿੰਨ) ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ,

ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਉਹ ਉਕਤ ਰਿਹਾਇਸ਼/ਕੁਆਰਟਰ ਦਾ ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਕਬਜ਼ਾ ਆਰਐਸਪੀ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 14-15][466-ਈ-ਐਫ, ਜੀ-ਐਚ]

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1834 ਆਫ਼ 2018.

ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਟਕ ਵਿਖੇ 07.09.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਡਬਲਿਊ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1224 ਆਫ਼ 2002 ਵਿੱਚ।

ਨਾਲ

ਸੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 1835 ਆਫ਼ 2018.

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਪੁਣਿਆ ਗਰਗ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਜੈਨ, ਵਕੀਲ।

ਰਤਨਾਕਰ ਦਾਸ਼, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸਿਬੋ ਸ਼ੰਕਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਉਮਾ ਕਾਂਤ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਨਿਰੰਜਨ ਸਾਹੂ, ਸ਼ਿਬਾਸ਼ੀਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੋਇਲ, ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੰਜਨ ਗੋਗੋਈ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

2009 ਦਾ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ) NO.34336

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਸਾਲ 1999 ਵਿੱਚ, 12 ਫਰਵਰੀ, 1999 ਨੂੰ ਸਹੀ ਹੋਣ ਲਈ, ਰੁੜਕੇਲਾ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਆਰਐਸਪੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸਕੀਮ, 1999 ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 15 ਸਾਲ ਜਾਂ 40 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 9 ਅਗਸਤ, 1999 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਆਰਐਸਪੀ ਨੇ "ਸੇਲ ਵੀ.ਆਰ.ਐਸ. ਸਕੀਮ, 1999 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਯੋਜਨਾ" ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। 1999 ਦੀ ਉਕਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਰਐਸਪੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੁਆਰਟਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ,

ਨੂੰ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰਐਸਪੀ/ਕੰਪਨੀ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 22 (ਬਾਈ) ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 53 (ਤਰਵੰਜਾ) ਸੀ, ਨੂੰ ਆਰਐਸਪੀ ਦੁਆਰਾ ਕੁਆਰਟਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 22 (ਬਾਈ) ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੁਆਰਟਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਐਸਪੀ ਨੇ "ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਲਈ ਸੇਲ ਸਕੀਮ, 2002" ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ। ਇਹ 22 ਜੁਲਾਈ, 2002 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। 2002 ਦੀ ਉਕਤ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ (33 ਸਾਲ) ਘਰ/ਫਲੈਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ - ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

4. 2002 ਦੀ ਉਕਤ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 2002 ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ, 2002 ਦੀ ਉਕਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਸੀ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਨਤਕ ਆਲੋਚਨਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 7 ਸਤੰਬਰ, 2009 ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੰਦ/ਨਿਕਾਸੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਓ.ਪੀ. - ਸੇਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਬ-ਲੀਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਨੁਲੱਗ-5 ਵਿੱਚ 22.7.2002 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਬ-ਲੀਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਆਰਟਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਉਸ ਦਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ, ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ @ 9% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਗਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਰ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ, ਬਿਜਲੀ ਡਿਊਟੀ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੋਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਕੋਈ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ।

ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੁਆਰਟਰਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਭਿੰਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 842/2002, 3924/2003 ਅਤੇ 354/2006 ਦਾ ਵੀ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

5. ਦੁਖੀ, ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

6. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਤਨਾਕਰ ਦਾਸ਼ ਅਤੇ ਓਡੀਸ਼ਾ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਬਾਸ਼ੀਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

7. ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਲ ਦੇ ਉਪ-ਪੱਟੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ। 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੇਲ) ਦੀ ਇੱਕ ਇਕਾਈ, ਆਰਐਸਪੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ 2 (ਦੋ) ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ 4.2 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਟੀਚੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ 13684 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ 2013 ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੇਲ ਹੁਣ ਆਰਐਸਪੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ 7.5 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਗਭਗ 2.6 ਮਿਲੀਅਨ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਗਿਣਤੀ 3200 ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ 7.5 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਰਐਸਪੀ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 24000 ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਉਰਕੇਲਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ ਆਰਐਸਪੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ, ਮਾਲੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ/ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਬੈਂਕਾਂ, ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ (ਪੀਐਸਯੂ) ਆਦਿ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰੇਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਪਲਬਧ ਕੁਆਰਟਰ ਲਗਭਗ 19916 ਹਨ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ 18300 ਕੁਆਰਟਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਆਦਿ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ/ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ 250-300 ਕੁਆਰਟਰ ਖੰਡਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਬਾਕੀ/ਖਾਲੀ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਵਿਸਥਾਰ/ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਦੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ/ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

8. ਸ਼੍ਰੀ ਰਤਨਾਕਰ ਦਾਸ਼, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ - ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ - ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਐਸਪੀ ਇੱਕ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਬਲ ਨੂੰ ਘਟਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਕੁਆਰਟਰ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਆਰਐਸਪੀ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ 7.5 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਰਿਹਾਇਸ਼/ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਹੋਵੇਗੀ।

9. ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ 23 ਅਗਸਤ, 2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ 33 (ਤਿੰਨ) ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਮਰਾ/1 ਬੀਆਰ(ਐਲ.ਟੀ.) ਕੁਆਰਟਰ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਆਰਐਸਪੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਆਰਐਸਪੀ/ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਤੱਥ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਝੂਠਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

10. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਓਡੀਸ਼ਾ ਰਾਜ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਓਡੀਸ਼ਾ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਬਾਸ਼ੀਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਇੱਕ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

11. ਅਸੀਂ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

12. "ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਲਈ ਸੇਲ ਸਕੀਮ, 2002" ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵੈਧ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। 2002 ਦੀ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਜਿਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿਚਕਾਰ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

13. "ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਲਈ ਸੇਲ ਸਕੀਮ, 2002" ਸਾਲ 2002 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ। 2002 ਦੀ ਸਕੀਮ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਯਮਤ/ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 2002 ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੀ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਦੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਆਰਐਸਪੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ/ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲੀਜ਼ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼/ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ, ਸ਼ਾਇਦ, ਆਰਐਸਪੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਵਧਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ।

14. ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ 2002 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਹਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 2002 ਦੀ ਉਕਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਦੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਭਵ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਐਸਪੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ। ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੇ ਅਜਿਹੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ (ਆਂ) ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਣਗੇ।

15. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ; ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (53 ਦੀ ਗਿਣਤੀ

ਵਿੱਚ) ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ 33 (ਤਿੰਨ) ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਉਹ ਉਕਤ ਰਿਹਾਇਸ਼/ਕੁਆਰਟਰ ਦਾ ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਕਬਜ਼ਾ ਆਰਐਸਪੀ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਣਗੇ।

16. ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2010 ਦਾ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰ.2564

17. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

18. ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 2009 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 34336 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ/ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ